

RIKSDAGENS SVAR 244/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av järnvägslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändring av järnvägslagen (RP 207/2009 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 32/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av järnvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i järnvägslagen av den 29 juni 2006 (555/2006) 34 §, 55 § och 68 § 2 mom. 3 punkten och *ändras* 2 § 2 och 7 punkten, 4 §, 6 § 1 mom. 2 punkten, 12 § 1 mom. 1 och 3 punkten, 13 §, 14 § 2 mom., 14 a och 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 1, 2 och 4 mom., 18—21 §, 22 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24—26 §, 27 § 2, 3 och 5 mom., 28 § 2, 4 och 5 mom., 29 §, 30 § 1—3 mom., 31—33 och 35 §, 35 a § 1 och 2 mom., 36 § 2 och 4 mom., 37 § 1 och 2 mom., 38—40 §, 41 § 1, 3 och 4 mom., 42 § 5 mom., 46—49 §, 50 § 2—4 mom., 51 och 52 §, 53 § 2 mom., 56 §, 58 § 1 mom., 59 §, 60 § 1 mom., 61 § 1 mom., 62 och 64 §, 65 § 1 och 3 mom., 66 § och 67 § 1 mom.,

av dem 14 a §, 35 a § 1 och 2 mom., 39 § och 50 § 4 mom. sådana de lyder i lag 530/2009, 25 och 35 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 530/2009 samt 26 § och 28 § 5 mom. sådana de lyder i lag 1204/2007 som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *bannät* statens bannät, som förvaltas av Trafikverket,

7) *privat spåranläggning* en till bannätet ansluten spåranläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikverket,

4 §

Beskrivning av bannätet

Trafikverket offentliggör för dem som ansöker om bankapacitet separat för varje tågplaneperiod i beskrivningen av bannätet uppgifter om de bestämmelser i denna lag samt om de med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter som gäller

- 1) tillträdesrätt till bannätet,
- 2) grunderna för hur banavgifterna bestäms,
- 3) ansökan om bankapacitet och därtill anslutna tidsfrister,
- 4) kraven på och godkännandet av järnvägar-
nas rullande materiel, och
- 5) andra omständigheter som gäller förutsätt-
ningarna för bedrivande och inledande av järn-
vägstrafik.

Trafikverket offentliggör i beskrivningen av bannätet uppgifter om bannätets art och omfattning samt ger närmare uppgifter om detaljerna i fråga om och tillgången på det minimipaket av tillträdestjänster som avses i 13 § samt möjligheterna att utnyttja bannätet och spårförbindelser. I beskrivningen ska också offentliggöras de föreskrifter som Trafikverket

- 1) med stöd av 19 § 1 mom. utfärdar om särskild bankapacitet,
- 2) med stöd av 19 § 2 mom. utfärdar om prioriteringsordningen när bankapaciteten är överbelastad, och
- 3) med stöd av 24 § 2 mom. utfärdar om de separat för varje järnvägslinje fastställda tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankapaciteten.

När Trafikverket upprättar beskrivningen av bannätet ska det höra dem som ansöker om bankapacitet och är etablerade i Finland samt andra sådana som ansöker om bankapacitet och som vill ha tillträde till Finlands bannät. Trafikverket ska publicera beskrivningen i sin föreskriftssamling senast fyra månader före utgången av den genom förordning av statsrådet utsatta tiden för inlämnande av ansökningar om bankapacitet. Om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. förändras under beskrivningens giltighetstid,

ska Trafikverket publicera de nya uppgifterna i sin föreskriftssamling.

6 §

Förutsättningarna för beviljande av koncession

Ministeriet beviljar en i Finland etablerad sökande koncession för att bedriva järnvägstrafik, om

- 2) sökanden har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket utfärdat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § eller ger motsvarande utredning om sin verksamhet,

12 §

Inledande och avbrytande av järnvägstrafik

En koncessionshavare har rätt att inleda järnvägstrafik förutsatt att

- 1) koncessionshavaren har ett sådant av Trafiksäkerhetsverket beviljat eller godkänt säkerhetsintyg som avses i 31 § och som täcker alla de järnvägslinjer på vilka trafiken ska bedrivas,
- 3) koncessionshavaren har ingått ett i 25 § avsett avtal om användning av bannätet med Trafikverket,

13 §

Tjänster som Trafikverket tillhandahåller järnvägsoperatörer

Trafikverket ska på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla järnvägsoperatörerna minimipaket av tillträdestjänster, bantillträdestjänster och spårförbindelser med iakttagande av vad som bestäms i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet och uttag av avgifter för nyttjande av järnvägsinfrastruktur, nedan *kapacitets- och banavgiftsdirektivet*. Dessa tjänster regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannä-

tet ska tas in uppgifter om detaljer i fråga om tjänsterna och tillgången på dem samt om tillgängliga spårförbindelser.

Trafikverket kan tillhandahålla järnvägsoperatörerna bantillträdestjänster samt tilläggstjänster och extra tjänster vid utnyttjandet av bannätet samt avtala om dessa tjänster och om andra nyttigheter. Tilläggstjänsterna och de extra tjänsterna regleras närmare genom förordning av statsrådet. I beskrivningen av bannätet ska tas in uppgifter om de tjänster och övriga nyttigheter som tillhandahålls samt detaljer i fråga om dem och tillgången på dem. Trafikverket ska i enlighet med de uppgifter som har offentliggjorts i beskrivningen av bannätet på enhetliga och likvärdiga villkor tillhandahålla samtliga järnvägsoperatörer sådana tjänster och övriga nyttigheter för de enskilda järnvägslinjerna som avses i detta moment.

14 §

Banavgift

— — — — —
Trafikverket ska med iakttagande av kapitel II i kapacitets- och banavgiftsdirektivet på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor hos järnvägsoperatörerna ta ut banavgiftens grunddel för sådana tjänster och övriga nyttigheter som avses i 13 § 1 mom., med beaktande av hur mycket de utnyttjas. Banavgiftens grunddel som tas ut för sådana i 13 § 1 mom. nämnda tjänster och andra nyttigheter som tillhandahålls järnvägsoperatörerna ska alltid baseras på de kostnader för banhållningen som järnvägstrafiken direkt medför för bannätet och banhållningen.
— — — — —

14 a §

Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande

I syfte att effektivisera användningen av bannätet och främja punktlighet i järnvägstrafiken samt minska de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen ska järnvägsoperatörer och Trafikverket motiveras att

begränsa de störningar som föranleds av deras verksamhet och höja bannätets prestanda med hjälp av i denna paragraf avsedd verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande. Systemet ska vara likvärdigt, icke-diskriminerande och följa proportionalitetsprincipen.

Järnvägsoperatörer ska betala Trafikverket ersättning, om den trafik som järnvägsoperatören bedriver i väsentlig grad av skäl som beror på järnvägsoperatören avviker från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och detta orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. Trafikverket ska betala järnvägsoperatören ersättning, om bannätets användbarhet på grund av driftavbrott som beror på verket avviker väsentligt från den bankapacitet som beviljats järnvägsoperatören och det orsakar olägenhet för järnvägssystemets funktionsduglighet. I fråga om ersättningsgrunderna och ersättningsbeloppen avtalas i det användningsavtal som avses i 25 §.

15 §

Uttag av banavgifter

Trafikverket beslutar om debitering av banavgiftens grunddel och tar ut avgifterna kalendermånadsvis hos järnvägsoperatörerna. De banavgifter som Trafikverket har debiterat kan utmätas utan dom eller beslut.

16 §

Järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som har tillträdesrätt till bannätet

— — — — —
Sådana järnvägsföretag och internationella sammanslutningar av järnvägsföretag som avses i 1 mom. får utnyttja bannätets trafikplatser för sin trafik på de villkor som anges i ett sådant avtal om användning av bannätet som avses i 25 §. Också andra företag eller sammanslutningar får utnyttja en enskild trafikplats inom bannätet för järnvägstrafik, förutsatt att trafiken betjänar en privat spåranläggning med anslutning till trafik-

platsen och att avtal om trafiken har ingåtts med Trafikverket.

17 §

Ramavtal och deras offentlighet

Trafikverket kan med den som ansöker om bankapacitet ingå ett ramavtal om utnyttjandet av bankapacitet i vilket anges särdragen i fråga om den bankapacitet som sökanden behöver. Ramavtalet berättigar emellertid inte sökanden att få i avtalet angiven bankapacitet. Trafikverket ska på ansökan bevilja också i ramavtalet angiven bankapacitet genom ett sådant förfarande och på sådana grunder som anges i detta kapitel. Ramavtalet begränsar inte heller i övrigt tillämpningen av de andra bestämmelserna i detta kapitel på andra som ansöker om bankapacitet.

Ramavtal ska ingås för högst fem år. Trafikverket kan av särskilda skäl ingå ramavtal för en längre tid. Grunden för avtal som ingås för längre tid än fem år kan dock endast utgöras av avtal som har samband med en parts transportverksamhet, särskilda investeringar eller särskilda affärsrisker samt synnerligen vägande skäl som baserar sig på avtalspartens omfattande och långsiktiga investeringar och de avtalsförpliktelser som ingår i sådan verksamhet.

— — — — —
Trafiksäkerhetsverket har emellertid trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter om förhandlingar som gäller ramavtal, om ingående av avtal och grunderna för dessa samt om villkoren i ramavtal, om uppgifterna är nödvändiga för verkets åligganden.

18 §

Ansökan om bankapacitet

Bankapacitet ska ansökas hos Trafikverket för varje tågplaneperiod inom en tid som anges närmare genom förordning av statsrådet. Också efter det att ett beslut om tilldelning av bankapacitet har fattats går det att under tågplaneperioden ansöka om ny bankapacitet eller om ändring av bankapaciteten för regelbunden trafik.

Närmare bestämmelser om ansökningar om bankapacitet och om ansökningstider samt om tågplaneperioden, ändringstidpunkter under tågplaneperioden och tidsfristerna i anslutning till dem utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av bilaga III till kapacitets- och banavgiftsdirektivet. Trafikverket kan meddela närmare föreskrifter om ansökan om bankapacitet.

Ett järnvägsföretag och en internationell sammanslutning av järnvägsföretag kan hos Trafikverket ansöka om bankapacitet också för en internationell järnvägslinje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av vilken endast en del hör till ett bannät som avses i denna lag.

Om sökanden ansöker om bankapacitet för att bedriva sådan internationell persontrafik som avses i artikel 3 i direktiv 91/440/EEG om utveckling av gemenskapens järnvägar ska sökanden meddela om ansökan till vederbörande förvaltare av bannätet och regleringsorgan i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen och till Trafiksäkerhetsverket.

19 §

Prioritetsordningen för kapacitetsansökningar

Om tillräckligt med alternativa järnvägslinjer kan reserveras för den övriga trafiken kan en viss järnvägslinje eller en del av den reserveras för särskild bankapacitet i en föreskrift av Trafikverket med iakttagande av artikel 24 i kapacitets- och banavgiftsdirektivet. På en järnvägslinje eller på den del av en linje som reserverats för särskild bankapacitet har den trafik prioritet vid utnyttjandet av bankapaciteten för vilken särskild bankapacitet har reserverats.

Om det inte är möjligt att samordna den sökta bankapaciteten på det sätt som avses i 20 § 1 mom., ska Trafikverket i sitt beslut konstatera att järnvägslinjen eller en del av den till denna del är överbelastad bankapacitet. Bankapaciteten kan betecknas som överbelastad även när det är uppenbart att den kommer att överbelastas under tågplaneperioden. Trafikverket kan utfärda närmare föreskrifter om den prioritetsordning

som gäller för en järnvägslinje, vilket innebär att en bestämd trafiktyp kan prioriteras vid tilldelningen av överbelastad bankapacitet.

20 §

Beslut om prioritetsordningen i enskilda fall

Om flera sökande har ansökt om samma bankapacitet eller om den bankapacitet som avses i en ansökan påverkar den bankapacitet som har sökts av någon annan, ska Trafikverket i första hand sträva efter att samordna ansökningarna om bankapacitet. Trafikverket kan i så fall erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller.

Om det samordningsförfarande som avses i 1 mom. inte leder till att sökandena kan förlikas, kan Trafikverket för upprättande av tågplaneförslaget i ett enskilt fall avgöra prioritetsordningen på de grunder som föreskrivs i detta kapitel. Trafikverket ska avgöra prioritetsordningen inom tio dagar från det att den samordning som avses i 1 mom. har avslutats.

När det gäller överbelastad bankapacitet kan Trafikverket genom ett beslut om prioritetsordningen avvika från den prioritetsordning som avses i detta kapitel till förmån för en sökande som bedriver internationell trafik eller en sökande som bedriver trafik som i övrigt upprätthåller eller förbättrar järnvägstransportsystemets eller kollektivtrafikens funktionsduglighet. Detsamma gäller en sökande om avslag av dennes ansökan skulle medföra oskälig olägenhet för sökanden eller för affärsverksamhet som bedrivs av kunder hos dem.

21 §

Upprättande av tågplaneförslag och hörande av parter

Trafikverket ska på basis av ansökningarna upprätta ett tågplaneförslag för den följande tågplaneperioden inom fyra månader från utgången av tiden för ansökan om bankapacitet. I tågplaneförslaget kan tas in uppgifter om den bankapacitet som en sökande föreslås bli beviljad endast

i den omfattning och med de begränsningar som användningen av bankapaciteten förutsätter för genomförande av trafikledningen.

Tågplaneförslaget ska i första hand grunda sig på att den sökta bankapaciteten beviljas, förutsatt att de mot bankapaciteten svarande tågplanerna gör det möjligt att bedriva järnvägstrafik i enlighet med de tekniska kraven och säkerhetskraven. Trafikverket kan emellertid i syfte att förbättra tilldelningen av bankapacitet erbjuda en sökande sådan bankapacitet som inte väsentligt avviker från den som ansökan gäller. Bankapacitet kan också lämnas outdelad, om det för tågplaneperioden behövs reservkapacitet på grund av den prioritetsordning som gäller för järnvägstrafiken.

Trafikverket ska sända tågplaneförslaget för kännedom till dem som har ansökt om bankapacitet inom den tid som avses i 1 mom. samt bereda sökandena tillfälle att bli hörda inom 30 dagar från det att tågplaneförslaget har sänts för kännedom. De kunder som skaffar järnvägstransporttjänster inom godstrafiken och de samman slutningar som representerar dem som köper järnvägstransporttjänster har rätt att ge utlåtande om tågplaneförslaget under den ovan nämnda tiden på 30 dagar, som för dessa parter del börjar löpa när det i Trafikverkets föreskriftssamling publiceras ett meddelande om att tågplaneförslaget har färdigställts.

22 §

Tilldelning av bankapacitet

Trafikverket ska på basis av tågplaneförslaget samt hörandet enligt 21 § 3 mom. besluta om tilldelning av bankapacitet på likvärdiga och icke-diskriminerande grunder. Trafikverket ska då särskilt beakta persontrafikens, godstrafikens samt banhållningens behov liksom även ett effektivt utnyttjande av bannätet. Beslutet ska, om inte annat följer av detta kapitel, fattas också med beaktande av prioritetsordningen för särskild och överbelastad bankapacitet.

— — — — —

23 §

Brådskanie bankapacitet

Om en sökande som ansöker om bankapacitet eller en sammanslutning som bedriver museitrafik behöver tillfällig bankapacitet utan dröjsmål för en eller flera järnvägslinjer, kan den hos Trafikverket ansöka om brådskanie bankapacitet. Bankapacitet som avses i denna paragraf kan sökas hos Trafikverket inom den tid som bestäms genom förordning av statsrådet. Trafikverket ska härvid meddela ett beslut på ansökan om bankapacitet inom fem arbetsdagar från det att ansökan lämnades in.

Trafikverket ska bevilja den sökta bankapaciteten om tillräcklig bankapacitet kan anvisas för det ändamål som anges i ansökan. Om inte annat följer av 22 § 1 mom. ska bankapaciteten beviljas den som först har ansökt om den.

24 §

Utnyttjande och återkallande av bankapacitet

Den som ansökt om bankapacitet får inte överlåta beviljad bankapacitet till någon annan. Om ett järnvägsföretag utnyttjar beviljad bankapacitet i strid med detta moment, ska Trafikverket till denna del återkalla den bankapacitet som sökanden har beviljats.

Trafikverket utfärdar närmare föreskrifter om tröskelkvoterna för minimiutnyttjande av bankapaciteten separat för varje järnvägslinje. Trafikverket kan återkalla beviljad bankapacitet eller en del av den, om sökanden under en tid av minst 30 dagar har utnyttjat bankapaciteten mindre än tröskelkvoten för en järnvägslinje eller en del av den förutsätter.

Bankapacitet får emellertid inte återkallas om den har blivit outnyttjad av andra än ekonomiska skäl som inte är beroende av sökanden eller av det järnvägsföretag som utnyttjar bankapaciteten. Trafikverket kan alltid återkalla bankapacitet för sådan tid då järnvägsföretaget inte har något säkerhetsintyg för järnvägstrafik.

Trafikverket kan helt eller delvis ta bankapacitet ur bruk på en järnvägslinje som till följd av

ett tekniskt fel i bannätet, en olyckshändelse eller ett skadefall tillfälligt tagits ur bruk. Trafikverket ska då i mån av möjlighet erbjuda den som innehar bankapacitet alternativa järnvägslinjer. Trafikverket är emellertid inte skyldigt att betala ersättning för eventuell skada till den som innehar bankapacitet, om inte annat avtalats med stöd av 25 §.

25 §

Avtal om användning av bannätet

Trafikverket ska ingå avtal om användning av bannätet med järnvägsoperatören. I avtalet ska man komma överens om användningen av de i 13 § avsedda tjänster som Trafikverket tillhandahåller och andra praktiska arrangemang i anknytning till drivandet av järnvägstrafiken samt om de ersättningar och de ersättningsgrunder som avses i 14 a §.

Trafikverket ska ingå användningsavtal med varje järnvägsoperatör på lika och skäliga villkor. Genom avtalet ska man främja en effektiv användning av bannätet och punktlighet i järnvägstrafiken och en minskning av de driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafiken och banhållningen. Avtalen ingås för varje tågplanepperiod med beaktande av den bankapacitet som beviljats för perioden. Ett avtal kan ändras om de beslut om tilldelning av bankapacitet som gjorts under tågplanepperioden eller andra faktorer som inverkar på avtalet kräver det.

Trafikverket får inte ingå ett användningsavtal innan järnvägsoperatören uppfyller de villkor för inledande av järnvägstrafik som anges i 12 §.

26 §

Trafikledning

Trafikverket svarar för trafikledningen på bannätet.

Trafikverket ser till att trafikledningstjänsterna tillhandahålls på lika villkor samt ordnar den riksomfattande övervakningen och samordningen av trafikledningstjänsterna. Trafikverket ord-

nar de övriga trafikledningstjänsterna själv eller skaffar dem av offentliga eller privata serviceproducenter.

Trafikverket kan också med innehavaren av en privat spåranläggning avtala om ordnande av trafikledning på anläggningen eller på en del av denna.

27 §

Grunderna för järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet

Trafikverket, järnvägsoperatörer och företag som utför banhållningsarbete ansvarar i sin verksamhet för ett säkert utnyttjande av järnvägssystemet och riskhanteringen i samband med det. Trafikverket och järnvägsföretag ska ha en organisation som garanterar säkerheten och ett sådant säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 §.

Järnvägssystemets lägsta säkerhetsnivå bestäms i de gemensamma säkerhetsmål som avses i artikel 7 i järnvägssäkerhetsdirektivet. Trafiksäkerhetsverket ska vid behov ändra sina föreskrifter om järnvägssäkerhet så att de gemensamma säkerhetsmålen kan uppnås.

De delsystem och driftskompatibilitetskomponenter som används inom järnvägssystemet ska överensstämma med de väsentliga kraven och de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet som kompletterar dem eller med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter. Dessa krav ska iakttagas vid utformning, tillverkning, utsläppande på marknaden, ibruktagande, ombyggnad, modernisering och drift av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter. Närmare bestämmelser om väsentliga krav utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Krav som gäller järnvägssystemet

Trafiksäkerhetsverket kan för säkerställande av järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet meddela närmare föreskrifter om

- 1) trafiken på bannätet,
- 2) banhållningen, bananordningar och bankonstruktioner,
- 3) rullande materiel och dess användning i trafik.

Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter om hur de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska genomföras i Finland. För genomförandet av de tekniska specifikationerna för driftskompatibiliteten som gäller behörighetsvillkoren för dem som sköter trafiksäkerhetsuppgifter på bannätet gäller dock vad som i övrigt föreskrivs om dem.

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilt vägande skäl bevilja tillstånd att avvika från de föreskrifter som det meddelat med stöd av 2 mom., förutsatt att järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. Beslutet kan innehålla villkor och begränsningar för att trygga säkerheten.

29 §

Tillsyn över säkerhetsmålen

Trafiksäkerhetsverket följer hur de gemensamma säkerhetsmålen nås och hur järnvägssäkerheten utvecklas. Verket redogör i sin årsberättelse för de säkerhetsindikatorer som räknas upp i bilaga I till järnvägssäkerhetsdirektivet. Det publicerar en årsberättelse över sin verksamhet under det föregående året och sänder den till ministeriet och Europeiska järnvägsbyrån före den 30 september.

Trafikverket och järnvägsföretagen ska varje år utarbeta en säkerhetsrapport med uppgifter om hur säkerhetsmålen uppnåddes året innan. Rapporten ska tillställas Trafiksäkerhetsverket senast den 30 juni.

Närmare föreskrifter om gemensamma säkerhetsindikatorer, Trafiksäkerhetsverkets årsberättelse och Trafikverkets och järnvägsföretagens säkerhetsrapporter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Säkerhetsstyrningssystem

Järnvägsföretag, andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkare och Trafikverket ska ha ett säkerhetsstyrningssystem som överensstämmer med bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssäkerhet och uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som uppställs i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Systemet ska säkerställa hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet.

Vid utarbetandet av ett järnvägsföretags och andra i 31 § 1 mom. avsedda verksamhetsidkares säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till arten och omfattningen av den verksamhet som företaget eller verksamhetsidkaren bedriver. I Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem ska hänsyn tas till den inverkan järnvägsföretagens verksamhet har på bannätet samt tillses att alla järnvägsföretag kan bedriva verksamhet i enlighet med de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet och nationella säkerhetsbestämmelser samt i enlighet med de villkor som fastställs i säkerhetsintyget. Järnvägsföretag och Trafikverket ska omedelbart underrätta Trafiksäkerhetsverket om väsentliga ändringar i säkerhetsstyrningssystemet.

Järnvägsföretagets verkställande direktör eller en annan person som ansvarar för den operativa ledningen, den person som ansvarar för en annan verksamhetsidkares verksamhet och Trafikverkets direktör med ansvar för järnvägsområdet ansvarar för ibruktagandet och upprätthåll-

landet av säkerhetsstyrningssystemet inom den organisation de leder.

31 §

Säkerhetsintyg

Ett järnvägsföretag ska för bedrivande av järnvägstrafik ha ett säkerhetsintyg som består av en A-del och en B-del. En museitrafikoperatör och ett sådant banhållningsföretag i vars banhållning ingår trafik på bannätet ska också ha ett säkerhetsintyg.

Ett järnvägsföretag, en museitrafikoperatör eller ett i 1 mom. avsett banhållningsföretag som har för avsikt att inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland ska ansöka om säkerhetsintygets A- och B-del hos Trafiksäkerhetsverket. En sökande som innehar en giltig A-del till säkerhetsintyget vilken har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ansöka om säkerhetsintygets B-del hos Trafiksäkerhetsverket innan sökanden kan inleda järnvägstrafik eller banhållning i Finland. Till ansökan ska den som ansöker om säkerhetsintyg foga utredning om uppfyllandet av villkoren för säkerhetsintyg och specificera om ansökan gäller hela bannätet eller en del av det. Dessutom ska sökanden i sin ansökan meddela om ansökan gäller persontrafik eller godstrafik eller bådadera. Sökanden ska på verkets begäran utan dröjsmål sända verket behövliga tilläggsuppgifter för avgörande av ärendet.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets A-del om sökanden har ett säkerhetsstyrningssystem enligt 30 §.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja sökanden säkerhetsintygets B-del, om

1) sökanden visar att den uppfyller de bestämmelser och föreskrifter om användningen av bannätet som gäller den del av nätet som sökanden ämnar bedriva trafik på eller trafikera och visar att den kan säkerställa att bestämmelserna och föreskrifterna iakttas,

2) sökanden visar att dess personalgrupper och personalgrupperna hos den underleverantör

som sökanden använder är utbildade och kompetenta för sin uppgift enligt bestämmelserna,

3) sökanden visar att den rullande materiel som används stämmer överens med de relevanta bestämmelserna och att dess service och underhåll har ordnats på behörigt sätt.

Med säkerhetsintygets A-del godkänner Trafiksäkerhetsverket säkerhetsintygssnehavarens säkerhetsstyrningssystem och med säkerhetsintygets B-del innehavarens handlingar och arrangemang som anknyter till uppfyllandet av de villkor som föreskrivs i 4 mom. Verket kan i säkerhetsintyget införa villkor för säkerheten i järnvägstrafiken. Genom villkoren säkras järnvägssystemets säkerhet med beaktande av arten och omfattningen av sökandens verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetsintyg för högst fem år i sänder. Verket kan se över säkerhetsintyget eller en del av det om bestämmelserna eller föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet ändras väsentligt. Om arten eller omfattningen av den verksamhet som innehavaren av ett säkerhetsintyg bedriver förändras i något väsentligt avseende, ska innehavaren begära att verket godkänner säkerhetsintyget på nytt till de delar som förändringen inverkar på villkoren i säkerhetsintyget.

32 §

Trafikverkets säkerhetstillstånd

Trafikverket ska ha ett av Trafiksäkerhetsverket beviljat säkerhetstillstånd för projektering, byggande och underhåll av statens bannät. På de villkor som föreskrivs i denna paragraf ska Trafiksäkerhetsverket bevilja Trafikverket ett säkerhetstillstånd för högst fem år i sänder. Trafiksäkerhetsverket beviljar säkerhetstillståndet, om Trafikverket med sitt säkerhetsstyrningssystem och övriga arrangemang visar att det kan trygga en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av bannätet. Dessutom ska Trafikverket ha en sakkunnig och kompetent säkerhetsansvarig ledning och övrig personal.

För att få säkerhetstillstånd ska Trafikverket tillställa Trafiksäkerhetsverket uppgifter om

1) säkerhetsstyrningssystemet och övriga interna säkerhetsarrangemang för tryggnad av en säker projektering och ett säkert byggande och underhåll av statens bannät samt säkerställande av att bestämmelserna och föreskrifterna om förvaltningen av bannätet iakttas,

2) den säkerhetsansvariga ledningens och personalens kompetens och yrkesutbildning.

Trafiksäkerhetsverket godkänner med sitt säkerhetstillstånd eller ett särskilt beslut Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem och Trafikverkets interna och andra anvisningar om nödvändiga särskilda förutsättningar för säker projektering, säkert underhåll och säker användning av bannätet.

Trafiksäkerhetsverket kan ändra Trafikverkets säkerhetstillstånd, om bestämmelserna och föreskrifterna om järnvägssystemets säkerhet väsentligt ändras.

33 §

Behandling av ärenden angående säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd samt ändring eller återkallande av dessa

Trafiksäkerhetsverket ska fatta beslut om en ansökan som gäller beviljande eller godkännande av säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd inom fyra månader från det att sökanden har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Beslut om säkerhetsintyg och säkerhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader från det att ansökan mottagits.

Ett järnvägsföretag ska omedelbart underrätta Trafiksäkerhetsverket om ändringar som inverkar på säkerhetsintyget och då det anställer nya personalkategorier som sköter säkerhetsuppgifter eller tar i bruk ny rullande materiel. Trafikverket ska omedelbart underrätta Trafiksäkerhetsverket om väsentliga ändringar av bannätet, dess anläggningar eller underhållet eller förfaranden gällande det samt om övriga betydande förändringar som inverkar på säkerhetstillståndet.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg ändra ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Trafikverket ändra Trafikverkets säkerhetstillstånd, om förutsättningarna för beviljande av intyget eller tillståndet har förändrats.

Trafiksäkerhetsverket kan efter att det har hört innehavaren av ett säkerhetsintyg tills vidare eller för viss tid återkalla ett järnvägsföretags säkerhetsintyg och efter att det har hört Trafikverket tills vidare eller för viss tid återkalla Trafikverkets säkerhetstillstånd eller ett godkännande av ett säkerhetsintyg som har beviljats i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om innehavaren av intyget eller tillståndet inte längre uppfyller villkoren för erhållande av säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd eller allvarligt bryter mot de skyldigheter som bestäms eller föreskrivs för den.

35 §

Tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem

Innan ett strukturellt delsystem i järnvägssystemet kan tas i bruk ska Trafiksäkerhetsverket ha beviljat ett tillstånd för ibruktagande av delsystemet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland. Bestämmelserna i denna paragraf om tillstånd för ibruktagandet av ett strukturellt delsystem gäller även strukturella delsystem som används på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket ska bevilja tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem om det uppfyller den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet. Dessutom ska delsystemet uppfylla kraven i de föreskrifter som Trafiksäkerhetsverket utfärdat med stöd av 28 §, om de gäller delsystemet i fråga. Trafiksäkerhetsverket får även godkänna ibruktagandet av ett strukturellt delsystem i samband med att säkerhetsstyrningssystemet godkänns.

En plan som gäller ombyggnad eller modernisering av ett delsystem ska lämnas till Trafiksäkerhetsverket. Verket beslutar utifrån planen om arbetena är så betydande att ett nytt tillstånd för

ibruktagande är nödvändigt. Om ett nytt tillstånd behövs, beslutar verket i vilken omfattning de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet ska tillämpas på projektet.

Tillstånd för ibruktagande kan beviljas tills vidare eller också för viss tid, om de utredningar som gäller delsystemet av tekniska eller andra motsvarande orsaker till vissa delar finns tillgängliga först efter utsatt tid.

Trafiksäkerhetsverket kan ta in begränsningar och villkor i tillståndet för ibruktagande för tryggnad av säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet. Villkoren i ett tillstånd för ibruktagande får inte stå i strid med de väsentliga kraven.

Om ett delsystem inte längre uppfyller de krav som ställts på systemet eller om tillståndsinnehavaren inte iakttar begränsningarna eller villkoren i tillståndet, ska Trafiksäkerhetsverket uppmana tillståndsinnehavaren att inom skälig tid rätta till de fel eller försummelser som upptäckts. Om tillståndsinnehavaren inte har rättat till ett fel eller en försummelse inom utsatt tid, kan verket återkalla tillståndet för ibruktagande helt eller för viss tid.

35 a §

Användningstillstånd för byggtiden

Om avsikten är att använda något annat delsystem än delsystemet för rullande materiel innan det tillstånd för ibruktagande som avses i 35 § har beviljats, ska användningstillstånd för byggtiden sökas hos Trafiksäkerhetsverket. Verket kan bevilja tillstånd när det gäller ett moderniserings- eller ombyggnadsprojekt som färdigställs etappvis, om delsystemet behöver användas för att trygga tillräckliga trafikförbindelser och järnvägssystemets säkerhet inte äventyras. För bedömning av förutsättningarna för ett användningstillstånd för byggtiden ska sökanden lämna Trafiksäkerhetsverket en beskrivning av trafikbehovet och de planerade arbetena samt av de åtgärder med vilka säkerheten och driftskompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas.

Användningstillstånd för byggtiden får beviljas för högst tre år åt gången. Trafiksäkerhets-

verket får ta in sådana begränsningar och villkor i tillståndet genom vilka säkerheten och kompatibiliteten i järnvägssystemet tryggas. Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om det under den tid tillståndet gäller sker förändringar i sådana omständigheter som inverkar på säkerheten, driftskompatibiliteten eller förutsättningarna för tillståndet, så att Trafiksäkerhetsverket kan bedöma om villkoren eller begränsningarna i tillståndet ska ändras. Trafiksäkerhetsverket kan då kräva att en ansökan om nytt tillstånd lämnas in inom en av verket utsatt skälig tid.

36 §

Vissa bestämmelser om tillstånd för ibruktagande av ett strukturellt delsystem och om godkännande av en driftskompatibilitetskomponent

Ett strukturellt delsystem som har beviljats tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha Trafiksäkerhetsverkets tillstånd för ibruktagande innan det tas i bruk.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan bevilja ett typspecifikt godkännande för en driftskompatibilitetskomponent, om komponenten uppfyller de krav som bestämts eller föreskrivits med stöd av 28 §, och om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller Finland.

37 §

Register över rullande materiel

Trafiksäkerhetsverket för i syfte att främja järnvägssystemets säkerhet och för att kunna identifiera den rullande materielen ett register för övervakning av den rullande materielens trafikvärdighet och trafiksäkerhet. Rullande materiel införs i Trafiksäkerhetsverkets register, om den rullande materielen har fått tillstånd för ibruktagande i Finland. I registret antecknas även den rullande materiel som används på statens bannät och som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat inom eller utanför Euro-

peiska ekonomiska samarbetsområdet samt rullande materiel som används på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan även registrera rullande materiel för en viss tid. Också sådan rullande materiel som har fått tillstånd för ibruktagande i en annan stat kan registreras för en viss tid om den har beviljats tillstånd för ibruktagande i Finland och den endast tillfälligt används på statens bannät.

38 §

Registrering och avregistrering av rullande materiel

Registrering av rullande materiel söks hos Trafiksäkerhetsverket. Till ansökan ska bifogas en redogörelse över att de förutsättningar för registrering som anges i 37 § uppfylls och övriga utredningar som behövs för registreringen och om vilka Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter.

Om rullande materiel byter ägare, innehavare eller leasingtagare eller om det sker förändringar i övriga uppgifter som antecknats i registret eller i andra förutsättningar för registrering, ska järnvägsföretaget eller det bolag eller den sammanslutning som ansvarar för den rullande materielen underrätta Trafiksäkerhetsverket om detta. Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om eventuella förändringar inom 14 dagar från det att företaget, bolaget eller sammanslutningen tagit del av förändringen. Om anmälan inte har gjorts inom den tidsfrist som anges i detta moment kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av den rullande materielen på statens bannät.

Trafiksäkerhetsverket ska avföra rullande materiel ur registret, om

- 1) förutsättningarna för registrering inte längre uppfylls,
- 2) den rullande materielen har förstörts, nedskrotats eller annars tagits ur bruk, eller
- 3) besiktningen för den rullande materiel som antecknats i registret inte har varit i kraft på två år och den rullande materielen inte därefter inom

den tid som Trafiksäkerhetsverket bestämmer på nytt har konstaterats vara trafikvärdig.

39 §

Besiktningssystemet för rullande materiel

Rullande materiel som används i nationell trafik på bannätet omfattas av Trafiksäkerhetsverkets besiktningssystem.

Trafiksäkerhetsverket ordnar besiktningen eller skaffar besiktningstjänsterna av offentliga eller privata tjänsteproducenter. Förvaltningsbesluten om och i anslutning till besiktningen ska emellertid ges av Trafiksäkerhetsverket.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om besiktningen av rullande materiel och besiktningssystem.

40 §

Banregister

Trafikverket ska för främjande av driftskompatibiliteten föra ett banregister med uppgifterna om delsystemen och deras egenskaper samt övriga uppgifter som förutsätts i den tillämpliga tekniska specifikationen för driftskompatibilitet.

41 §

Att utse anmälda organ och att återkalla beslut att utse ett anmält organ

Trafiksäkerhetsverket utser på ansökan ett anmält organ för järnvägssystem för konventionella tåg och järnvägssystem för höghastighetståg för viss tid eller tills vidare. Förutsättningar för att ett organ ska utses är att

- 1) organet är en myndighet eller en finländsk juridisk person,
- 2) organet är tillförlitligt samt operativt, kommersiellt och ekonomiskt oberoende av parterna på marknaden för järnvägssystem,
- 3) organet har en med tanke på verksamhetens omfattning tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang,

- 4) organet förfogar över tillräckligt med yrkeskunnig personal samt de system, anordningar och hjälpmedel som verksamheten förutsätter.

Trafiksäkerhetsverket kan i sitt beslut om att utse ett anmält organ ta in sådana begränsningar eller villkor för organets verksamhet som säkerställer att organets uppgifter sköts på behörigt sätt.

Trafiksäkerhetsverket kan helt och hållet eller för viss tid återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ, om organet inte uppfyller fastställda krav eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller med driftskompatibilitetsdirektivet för konventionella tåg och driftskompatibilitetsdirektivet för höghastighetståg.

42 §

Anmälda organs uppgifter och tillsyn

Trafiksäkerhetsverket övervakar de anmälda organens verksamhet. Trafiksäkerhetsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få för utförandet av tillsynsuppgifterna nödvändiga uppgifter om ett organs förvaltning och ekonomi, personalens tekniska kompetens och av organet utförda bedömningar samt om bedömningsförfaranden enligt denna lag och om de intyg om överensstämmelse och de provningsintyg som organet har utfärdat. Ett anmält organ ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för att vara anmält organ.

46 §

Tillsyn över säkerhet och driftskompatibilitet

Trafiksäkerhetsverket är den tillsynsmyndighet som avses i denna lag och verket ansvarar för tillsynen över järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet. Verket övervakar säkerheten och driftskompatibiliteten även på privata spåranläggningar.

Trafiksäkerhetsverket övervakar att järnvägsföretagens och Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem uppfyller de krav på säkerhetsstyrningssystem som föreskrivs i denna lag och i bilaga III till järnvägssäkerhetsdirektivet. Centralen för undersökning av olyckor kan vid undersökningen av en olycka granska ett järnvägsföretags och Trafikverkets säkerhetsstyrningssystem.

Trafiksäkerhetsverket har för skötseln av sin tillsynsuppgift rätt att få tillträde till lokaler som innehåller av Trafikverket, en järnvägsoperatör, innehavaren av en privat spåranläggning, ett företag som utför banhållningsarbete, ett företag som tillhandahåller trafikledningstjänster och ett företag som tillhandahåller besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel, att granska det säkerhetsstyrningssystem som avses i 30 § och att trots sekretessbestämmelserna få del av de register, förteckningar och övriga handlingar som behövs för tillsynen. Trafiksäkerhetsverket kan vid tillsynen utnyttja sakkunnighjälp, om detta är nödvändigt för tillsynen. Polisen ska vid behov ge handräckning i ärenden som gäller tillsynen enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

De företag och sammanslutningar som avses i 3 mom. ska trots sekretessbestämmelserna ge Trafiksäkerhetsverket de upplysningar som det behöver för sin tillsynsuppgift.

47 §

Marknadstillsyn angående delsystem och driftskompatibilitetskomponenter

Trafiksäkerhetsverket övervakar att kraven på driftskompatibilitet hos järnvägssystemet iaktas. Trots sekretessbestämmelserna har verket rätt att av anmälda organ, tillverkare av delsystem och driftskompatibilitetskomponenter, ombud för sådana tillverkare, dem som på marknaden släpper ut, saluför, säljer eller i övrigt överlåter delsystem eller driftskompatibilitetskomponenter samt av dem som tar i bruk eller använder sådana få de uppgifter myndigheten behöver för att kunna utföra sina tillsynsuppgifter.

Om en förklaring eller försäkran enligt 44 § inte är korrekt eller om ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent i övrigt inte motsvarar kraven enligt denna lag eller krav som bestäms och föreskrivs med stöd av den, ska Trafiksäkerhetsverket kräva att den sammanslutning eller aktör som avses i 1 mom. vidtar åtgärder för att se till att delsystemet eller driftskompatibilitetskomponenten uppfyller kraven. Om bristen på överensstämmelse i ett delsystem eller en driftskompatibilitetskomponent äventyrar järnvägssystemets säkerhet eller bristen annars är väsentlig, ska verket vidta åtgärder för att begränsa eller förbjuda användningen av delsystemet eller komponenten eller för att dra bort delsystemet eller komponenten från marknaden. Verket ska underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder som avses i detta moment.

48 §

Förhindrande av olyckor eller andra hotande situationer

Trafiksäkerhetsverket har rätt att avbryta en åtgärd eller annan händelse som hotar järnvägstrafiken eller järnvägarna, om det finns välgrundade skäl att anta att järnvägstrafikens eller järnvägarnas säkerhet eller människors liv eller hälsa är hotade. På samma grunder kan Trafiksäkerhetsverket avbryta en åtgärd eller händelse som orsakar betydande skador på egendom eller i miljön.

49 §

Beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna

Järnvägsoperatörer, Trafikverket och företag som bedriver banhållningsrelaterad trafik ska ha tillräcklig beredskap för faror och olyckor som hotar järnvägarna. Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om beredskapen för olyckor och olyckstillbud.

Trafiksäkerhetsverket kan ålägga ett järnvägsföretag och den som sköter trafiksäkerhets-

uppgifter inom järnvägstrafiken att delta i räddningsövningar och i järnvägstrafikens räddningstjänst, dock i högst fem dygn om året.

50 §

Undersökning av järnvägsolyckor och olyckstillbud

— — — — —
Järnvägsoperatörer och Trafikverket ska utan dröjsmål underrätta centralen för undersökning av olyckor och Trafiksäkerhetsverket om olyckor och olyckstillbud som de fått kännedom om.

Trafiksäkerhetsverket kan undersöka andra olyckstillbud och händelser än de som ska undersökas enligt 1 mom., om det är nödvändigt för att främja järnvägs säkerheten.

Närmare bestämmelser om järnvägsoperatörernas och Trafikverkets anmälningsskyldighet och dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Regleringsorgan

Trafiksäkerhetsverket ska i egenskap av regleringsorgan, utöver vad som annars med stöd av denna lag föreskrivs om dess uppgifter, övervaka att de i lagen angivna kraven iakttas. Verket ska särskilt säkerställa att den banavgift som avses i 14 § inte är diskriminerande eller annars strider mot denna lag eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den samt att tilldelningen av bankapacitet sköts enligt de i denna lag angivna kraven.

Trots sekretessbestämmelserna har Trafiksäkerhetsverket rätt att av järnvägsoperatörerna och Trafikverket utan onödigt dröjsmål få de upplysningar som det behöver för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

52 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter vid Trafiksäkerhetsverket

Anser ett järnvägsföretag eller en annan aktör vars rätt eller fördel saken gäller att någon handlar i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan företaget eller aktören föra saken till Trafiksäkerhetsverket för prövning. Trafiksäkerhetsverket kan också på eget initiativ ta saken till prövning.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra de ärenden som avses i 1 mom. utan onödigt dröjsmål. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

När Trafiksäkerhetsverket behandlar en meningsskiljaktighet om prissättning av de tjänster som avses i 57 och 58 § ska det järnvägsföretag som tillhandahåller tjänsten och den samman slutning som tillhandahåller utbildningstjänster på begäran av Trafiksäkerhetsverket framlägga en utredning som visar att det pris tillhandahållaren tar ut för tjänsten är skäligt och rättvist.

Trafiksäkerhetsverket ska främja samarbetet mellan järnvägsföretag. Verket ska i första hand försöka lösa meningsskiljaktigheter mellan järnvägsföretag genom förlikning. Om förlikning inte uppnås ska verket inom skälig tid efter det att förlikningen avslutats på uppmaning av parterna meddela ett beslut i ärendet.

53 §

Banhållningsrelaterad trafik

— — — — —
Banhållningsrelaterad trafik kan ordnas under överinseende av Trafikverkets trafikledning på så sätt att banhållningstrafiken inte inverkar på rätten för dem som ansöker om bankapacitet att utnyttja beviljad bankapacitet.

56 §

Anslutning av privata spåranläggningar till statens bannät

Järnvägsföretag samt andra privaträttsliga bolag och sammanslutningar samt kommuner och statliga myndigheter kan ansluta sina spår till statens bannät, om Trafikverket för anslutningen beviljar ett tillstånd för anslutning av privat spåranläggning. Trafikverket och tillståndshavaren ska sinsemellan avtala om ibruktagande och underhåll av anslutningen.

58 §

Skyldighet att tillhandahålla utbildningstjänster

Bolag och andra sammanslutningar som tillhandahåller utbildningstjänster med anknytning till trafiksäkerhet enligt lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (/) eller andra utbildningstjänster inom järnvägstrafiken ska på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt mot ersättning tillhandahålla andra bolag och sammanslutningar som bedriver verksamhet enligt denna lag utbildningstjänster, om utbildningen behövs för uppfyllande av kraven för erhållande av säkerhetsintyg. Ersättningen ska vara likvärdig och rimlig i förhållande till kostnaderna för utbildningen och en skälig vinst.

59 §

Kapacitetsanalys och kapacitetsförstärkningsplan

Om Trafikverket med stöd av 19 § 2 mom. konstaterar att en järnvägslinje är överbelastad, ska det inom sex månader efter konstaterandet av överbelastningen göra upp en kapacitetsanalys. I analysen ska utredas orsakerna till överbelastningen och de åtgärder som Trafikverket kan vidta för att eliminera eller minska överbelastningen på den järnvägslinje som är föremål för analysen.

Om Trafikverket har gjort en kapacitetsanalys enligt 1 mom., ska det inom sex månader från det att analysen blivit klar göra upp en kapaci-

tetsförstärkningsplan. I planen ska anges orsakerna till överbelastningen, den sannolika järnvägstrafikutvecklingen, hinder för utveckling av bannätet samt alternativ och kostnader för kapacitetsförstärkning, med beaktande av bedömningar utifrån en kostnadsnyttoanalys av de alternativ som har lagts fram samt förutsättningarna för ändring av avgifter som ansluter sig till banavgiften.

60 §

Krav som ställs på trafikledningstjänster och på besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel

Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster samt besiktningstjänster för rullande järnvägsmateriel ska ha en av Trafiksäkerhetsverket godkänd organisation som garanterar säkerheten och ett system för säkerställande av hanteringen av de risker som är fast förknippade med organisationens verksamhet. Trafiksäkerhetsverket ska omedelbart underrättas om väsentliga ändringar i systemet. Tjänsterna ska på lika villkor tillhandahållas alla järnvägsföretag. Företag som tillhandahåller trafikledningstjänster ska i sin verksamhet iaktta kraven på god förvaltning.

61 §

Förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden

Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket och järnvägsföretagen ska vidta sådana förberedelser att deras verksamhet så störningsfritt som möjligt kan fortsätta också under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) samt vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden. Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket ska förutom att säkerställa sin egen verksamhet se till att bannätet hålls i trafikabelt skick också under olika slag av undantagsförhållanden och vid störningar.

62 §

Myndigheters rätt att få upplysningar för bestämmande av banavgifter samt för statistik och forskning

Järnvägsoperatörerna ska på begäran lämna Trafikverket de uppgifter om sin ekonomi och trafik som Trafikverket behöver för att bestämma banavgifter samt för statistik och forskning. Även Trafiksäkerhetsverket har samma rätt att få upplysningar för statistik och forskning.

64 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket kan förena förelägganden eller förbud som de har meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

65 §

Rättelseyrkande

En part får söka rättelse hos Trafiksäkerhetsverket, om beslutet gäller

- 1) prioritetsordningen i enskilda fall vid tilldelning av bankapacitet,
- 2) banavgiften,
- 3) tilldelningen av bankapacitet,
- 4) beviljande av brådiskande bankapacitet, eller
- 5) ett intyg om överensstämmelse eller ett provningsintyg som utfärdas av ett anmält organ.

— — — — —
Trafiksäkerhetsverket ska avgöra ett i denna paragraf avsett rättelseyrkande inom två månader från det att den som yrkat på rättelse har tillställt verket alla de uppgifter som behövs för avgörandet. I ärenden som gäller prioritetsordningen i enskilda fall, tilldelningen av bankapacitet och beviljande av brådiskande bankapacitet ska beslut med anledning av ett rättelseyrkande

emellertid ges inom tio dagar från det att alla nödvändiga uppgifter har inkommit.

66 §

Ändringssökande

Beslut som Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket har fattat med stöd av 64 § får överklagas i enlighet med viteslagen. Beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av 52 § för att avgöra meningsskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster som avses i 57 och 58 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut som Trafiksäkerhetsverket meddelat med anledning av rättelseyrkande enligt 65 § eller annars samt Trafikverkets eller ministeriets beslut får överklagas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Om ministeriet inte har meddelat ett beslut på en ansökan om koncession inom den tid som anges i 7 § 3 mom. eller om Trafiksäkerhetsverket inte inom den tid som anges i 65 § 3 mom. har avgjort ett rättelseyrkande eller inom den tid som anges i 33 § avgjort ett ärende om beviljande eller godkännande av ett säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Ministeriet och Trafiksäkerhetsverket ska underrätta besvärsmyndigheten om att beslut har meddelats. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

67 §

Lagens förhållande till konkurrenslagstiftningen

Om ett ärende som Trafiksäkerhetsverket behandlar gäller ett förfarande som kan bryta mot bestämmelserna om konkurrensbegränsningar i lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992), kan Trafiksäkerhetsverket hänskjuta ärendet till

behandling i enlighet med nämnda lag till den del det är fråga om konkurrensbegränsningar.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Ett säkerhetsintyg som Järnvägsverket beviljat med stöd av de bestämmelser som gällde vid

denna lags ikraftträdande är i kraft under den tid för vilken det har beviljats.

Ett trafiktillstånd som Järnvägsverket med stöd av de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande har beviljat en museitrafikoperatör eller ett sådant banhållningsföretag som avses i 31 § 1 mom. är i kraft under den tid för vilken det har beviljats eller högst till dess att ett säkerhetsintyg enligt 31 § har beviljats.

Helsingfors den 10 december 2009